

Το έργο του Βαρλάμη

ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ & ΤΗΝ ΕΥΗΜΕΡΙΑ ΤΗΣ ΒΕΡΟΙΑΣ

Κάθε τόσο επικοινωνώ με τους ανθρώπους του Πειραματικού Εργαστηρίου Βεργίνας, γιατί πάντα μου δίνουν κάτι καινούργιο για την πόλη μας και για τον αείμνηστο Βαρλάμη που φέτος συμπληρώνονται 7 χρόνια από τον Δεκέμβριο του 2016 που έφυγε από την ζωή.

Έτσι τώρα που τελείωσε και η μεγάλη προεκλογική περίοδος επανέρχομαι στο γεγονός της παρουσίασης της συλλογής Βαρλάμη για το Μεγαλέξανδρο στο μακρινό Κουβέιτ αλλά και με τη συμμετοχή του Πολιτιστικού Συλλόγου της Βεργίνας στο κλείσιμο της έκθεσης. Νομίζω είναι από τα πιο εντυπωσιακά και ουσιαστικά γεγονότα που αφορούν την πόλη μας για το 2023.

Στη συνάντηση με τον Παύλο Τροχόπουλο και τον Αστέρη Νένο τους ζήτησα να μου πούνε τα μελλοντικά τους σχέδια αλλά και την συνέχεια - αν υπάρχει - της παρουσίασης της συλλογής για το Μεγαλέξανδρο.

Πέστε μου καταρχήν πως νοιώθετε φέτος που συμπληρώνονται 7 χρόνια από την εκδημία του συμπατριώτη μας Βαρλάμη και που όπως βλέπω συνεχίζετε απόητοι να αξιοποιείτε το έργο του.

Π. Ναι, πράγματι, ο χρόνος κυλάει πολύ γρήγορα. Για την Τέχνη βέβαια η έννοια του χρόνου είναι διαφορετική. Παρόλο που πέρασαν 7 χρόνια, όπως είπες και εσύ, βλέπουμε πόσο επίκαιρο παραμένει το έργο του Βαρλάμη, τη δυναμική του, αλλά και τις δυνατότητες που ανοίγει όχι βέβαια για εμάς μόνο, αλλά για την πόλη και την πατρίδα μας.

Γ. Εννοείτε τώρα για την παρουσίαση της συλλογής του Μεγαλέξανδρου στο Κουβέιτ, υποθέτω.

Π. Συνολικά εννοώ, αλλά αφού αυτό είναι το πιο πρόσφατο γεγονός, ας επικεντρωθούμε σε αυτό.

Γ. Ναι θα ήθελα να μάθω τι εννοείτε όταν λέτε ότι ανοίγει δυνατότητες για την πόλη μας και την πατρίδα μας;

Π. Ο Βαρλάμης πάντα θεωρούσε ότι η Τέχνη είναι ένα μέσο, δεν είναι αυτοσκοπός και κυρίως δεν αναφέρεται σε μία αισθητική υποκειμενική αξιολόγηση. Δηλαδή, μου αρέσει ή δεν μου αρέσει ένας πίνακας ή ένα γλυπτό. Πάντα προσπαθούσε με την τέχνη του να υποστηρίξει την κοινωνία να δημιουργήσει νέες δυνατότητες συνειδητοποίησης για τους ανθρώπους, νέες δυνατότητες για τους επιχειρηματίες... αλλά και να στηρίξει με τα έργα του (ιδιαίτερα την τελευταία δεκαετία της ζωής του) το πατριωτικό και θρησκευτικό συναίσθημα των ανθρώπων.

Γ. Μπορείτε αυτό να μου το δείξετε, για παράδειγμα, σε αυτή την έκθεση που έγινε πρόσφατα στο Κουβέιτ;

Π. Ναι βέβαια. Κατ’ αρχάς να πούμε ότι η έκθεση ήταν μια πρωτοβουλία και υπό την αιγίδα του Έλληνα πρέσβη στο Κουβέιτ κ. Κων. Πιπερίγκου. Τα εγκαίνια τη έκθεσης έγιναν από τον υπουργό Ανάπτυξης κ. Γεωργιάδη τον υφυπουργό Εξωτερικών κ. Φραγκογιάννη και τους αντίστοιχους υπουργούς του Κουβέιτ και ήτα παρόντες αρκετοί επιχειρηματίες από διάφορους κλάδους, έγιναν καινούργιες γνωριμίες και κλείστηκαν συμφωνίες. Ας μην ξεχνάμε ότι η επιχειρηματικότητα ανθεί όταν υπάρχει μια σταθερή βάση φίλιας και ακόμα καλύτερα μια «ιστορική οικειότητα». Εννοώ δηλαδή κοινά πολιτισμικά στοιχεία.

Η έκθεση του Μεγαλέξανδρου στον πολυώρο Contemporary Art Platform (CAP) του Κουβέιτ

Σε αυτό η ζωή και το έργο του Μεγαλέξανδρου μπορούν να αποτελέσουν τον κοινό συνδετικό μας κρίκο με όλους αυτούς τους λαούς της Ανατολής. Αυτός είναι πιστεύουμε και ένας από τους λόγους που ο αείμνηστος Βαρλάμης έκανε αυτό το έργο. Από την άλλη μας βοηθάει αυτή η έκθεση να συνειδητοποιήσουμε τους ισχυρούς δεσμούς που έχουμε με τους Άραβες.

Γ. Συμμετείχαν φορείς από την περιοχή μας; Ή δεν προσκαλέσατε επιχειρηματίες και φορείς από την περιοχής μας;

Π. Εμείς ενημερώσαμε, όπως κάνουμε πάντα, και τον Δήμο και την Περιφέρεια, αλλά η αλήθεια είναι ότι είχαμε να αντιμετωπίσουμε πολλά ζητήματα οργανωτικής φύσεως, τα οποία δεν μας άφηναν μεγάλα περιθώρια να ασχοληθούμε με οτιδήποτε άλλο. Ήταν η πρώτη έκθεση που οργανώναμε στη Μέση Ανατολή. Τώρα πλέον έχουμε την εμπειρία, που είναι πολύτιμη για την συνέχεια.

Ο Βαρλάμης πάντα θεωρούσε ότι η Τέχνη είναι ένα μέσο, δεν είναι αυτοσκοπός και κυρίως δεν αναφέρεται σε μία αισθητική υποκειμενική αξιολόγηση.

Γ. Θα υπάρχει και συνέχεια επομένως;

Π. Βέβαια. Ήδη έχουμε ενδιαφέρον από το Κατάρ και από το

Ο Έλληνας πρέσβης κ. Κων. Πιπερίγκος και οι υπουργοί κ.κ. Άδωνις Γεωργιάδης και Κώστας Φραγκογιάννης στα εγκαίνια της έκθεσης.

Ομάν. Και το ενδιαφέρον τους είναι τόσο σε κυβερνητικό επίπεδο όσο και σε ακαδημαϊκό (πανεπιστήμια). Όπως διαπιστώσαμε στους Άραβες ο Μεγαλέξανδρος κατέχει ιδιαίτερη θέση και στην ιστορική τους παράδοση αλλά και στην ψυχή τους. Είναι ένας ζωντανός μύθος. Υπάρχει και μια αναφορά στο Κοράνι που, είτε είναι πραγματική είτε όχι, σίγουρα αντικατοπτρίζει το αίσημα ενός ολόκληρου λαού. Και αυτό για εμάς τους Έλληνες είναι ένα μεγάλο πλεονέκτημα που πρέπει να αξιοποιήσουμε.

Γ. Εγώ επιμένω και πάλι να δώσουμε στις λέξεις χειροπιαστό νόημα. Τι σημαίνει “να αξιοποιήσουμε”.

Π. Σημαίνει ότι δεν πρέπει να περιμένουμε μόνο από την κεντρική κυβέρνηση, αλλά να πάρουμε ιδιαιτικά πρωτοβουλίες που θα μας ανοίξουν νέες δυνατότητες. Να σας το πω πιο απλά. Στην επόμενη έκθεση της συλλογής θα μπορούσαμε - κάτι που μας ζητήθηκε και από το Κουβέιτ - να οργανώσουμε μία παρουσίαση των προϊόντων της περιοχής του Μεγαλέξανδρου, να έρθουμε σε επαφή με επιχειρηματίες, με εταιρείες και με την στήριξη των αντίστοιχων επιμελητηρίων να γίνει μία ωραία προβολή. Τα πρώτα που μου έρχονται στο μυαλό, είναι τα μάρμαρα, τα φρούτα αλλά και άλλα αγροτικά προϊόντα. Επίσης το θέμα του τουρισμού. Να προβάλλουμε την περιοχή μας ως τουριστικό προορισμό. Για παράδειγμα ο κατάλογος της έκθεσης μπορεί να λειτουργήσει και ως ένας κατάλογος προβολής όλης της περιοχής μας. Οι Άραβες διαπιστώσαμε ότι αγαπούν την Ελλάδα...αλλά δυστυχώς Ελλάδα, θεωρούν μόνο τη Μύκονο και τη Σαντορίνη...ούτε καν την Αθήνα... (γέλια). Είμαστε βέβαιοι ότι θα εντυπωσιάζονταν από την φυσική ομορφιά, τις αρχαιότητες και τα μουσεία της περιοχής μας.

Γ. Παρόλα αυτά μου φαίνεται κάπως μεγαλόνηο αυτή η ιδέα. Δηλαδή ακούγεται ωραία στα λόγια αλλά μπορεί πραγματικά να υλοποιηθεί;

Π. Γι’ αυτό το θέμα είμαστε πραγματικά ευγνώμονες στο δάσκαλό μας τον αείμνηστο Βαρλάμη, γιατί αυτός μας έμαθε τι σημαίνει η δύναμη της θέλησης. Είχαμε τόσες εμπειρίες μαζί του, από την Αμερική μέχρι την Ιαπωνία που μπορούμε να σας διαβεβαιώσουμε ότι όλα μπορούν να γίνουν εάν υπάρχει έστω ένας άνθρωπος που πραγματικά να “πιστεύει”. Το καλύτερο παράδειγμα για εμάς ήταν αυτός ο ίδιος. Όλα ό,τι σχεδιάσαμε μαζί του έγιναν. Αλλά ήταν πραγματικά “βράχος”. Δεν μπορούσε τίποτα να τον λυγίσει. Όλη

αυτή τη δύναμη την αντλούσε από την αγάπη που είχε για τους ανθρώπους και τη διάθεση της προσφοράς προς την κοινωνία. Γι’ αυτό και πέτυχε όλα αυτά που πέτυχε και γι’ αυτό το έργο του ακόμα και σήμερα είναι τόσο ενεργό και φέρνει αυτά τα αποτελέσματα.

Ήδη παράλληλα με το έργο του Μεγαλέξανδρου, ετοιμάζουμε μία μεγάλη έκθεση στο Λουξεμβούργο με τα αρχιτεκτονικά του έργα, την έκθεση με το έργο του για τον Απ. Παύλο στο Τέξας των Ηνωμένων Πολιτειών και την έκθεση της συλλογής του Αγίου Λουκά στην Αυστρία και στην συνέχεια στην Ουκρανία.

Ο εκδότης της “Βέροιας” Βίλης Γαλανομάτης ανάμεσα στους Παύλο Τροχόπουλο και Αστέρη Νένο στη συνάντησή τους στην “Ελιά”.

Γ. Το θέμα “Στα Βήματα του αποστόλου Παύλου” δηλαδή προχωράει;

Π. Όχι απλώς προχωράει, αλλά είμαστε έτοιμοι για την επίσημη παρουσίαση της οδοιπορικής διαδρομής του Απ. Παύλου από την Καβάλα μέχρι τις ακτές της Πεierίας. Έχουμε κάνει τη χαρτογράφηση και έχουμε ενημερώσει τις αρχές και τις τοπικές και τις κεντρικές. Αυτό είναι ένα ακόμα ενδιαφέρον παράδειγμα για την ανάπτυξη της περιοχής μας που δεν έχει μέχρι τώρα την αντίστοιχη αντιμετώπιση. Θέλω να πω ότι είναι ένα έργο που απευθύνεται σε δύομση δισεκατομμύρια χριστιανούς που παλλοί από αυτούς είμαστε βέβαιοι ότι θα ήθελαν να περπατήσουν “στα βήματα του απ. Παύλου”. Παρόλα αυτά δεν υπάρχει ενδιαφέρον αλλά και συμπαράσταση από τοπικές αρχές και φορείς. Βέβαια ο Οικουμενικός σμς Πατριάρχης, ο κος Βαρθολομαίος, συναισθάνεται τη σημασία του έργου και μας συμπαραστέκεται, αλλά θα θέλαμε ενεργή και ουσιαστική συμμετοχή και από το Δήμο και την Περιφέρεια, αφού πρόκειται για έργο που προβάλλει την πόλη και την περιοχή. Εμείς έτσι κι αλλιώς συνεχίζουμε και το ολοκληρώνουμε γιατί είναι έργο ζωής και παρακαταθήκη του δασκάλου μας, αλλά εναποκέιται σε άλλους η παραγωγική αξιοποίησή του.

Γ. Εκκληήσομαι. Και όλα αυτά γίνονται από το Πειραματικό Εργαστήρι Βεργίνας;

Π. Όχι μόνο από εμάς. Όπως σου είπαμε συνεργαζόμαστε με φορείς, για παράδειγμα με το Πανεπιστήμιο του Κουβέιτ, ή με τον σύλλογο των Αρχιτεκτόνων του Λουξεμβούργου και για το έργο του Απ. Παύλου με την εταιρεία “Τα Μονοπάτια της Ελλάδος”. Το έργο του Βαρλάμη πάντα βρίσκεται στο επίκεντρο του ενδιαφέροντος και από την ακαδημαϊκή κοινότητα αλλά και ευρύτερα την κοινωνία. Τώρα, είναι η αλήθεια, και εμείς συνειδητοποιούμε τη σημασία του έργου του. Δυστυχώς τώρα που δεν υπάρχει ο ίδιος. Παρόλα αυτά αυτό μας δίνει τη δύναμη να συνεχίσουμε και ελπίζουμε να καταφέρουμε να δείξουμε και εδώ στις τοπικές αρχές τις δυνατότητες αξιοποίησης που ανοίγει το έργο του.

Γ. Τι εννοείτε με αυτό. Πώς μπορεί να αξιοποιηθεί;

Π. Το Πειραματικό Εργαστήρι Βεργίνας έχει περισσότερα από 500 έργα του Βαρλάμη εδώ στην Ελλάδα. Έχουμε ενημερώσει γιά το θέμα αυτό τον κύριο Δήμαρχο και μάλιστα ζητήσαμε ο Δήμος να συμβάλει στην ασφάλεια και αποθήκευση των έργων, αποκτώντας με αυτόν τον τρόπο και κάποιου είδους κυριότητα. Πάντα έχουμε στο νου μας έναν χώρο όπου θα εκτίθενται τα έργα του. Είναι κρίμα η πόλη να έχει έναν τόσο μεγάλο διεθνή καλλιτέχνη και να μην μπορεί να δει κανείς τίποτα από αυτόν στην γενετήριά του.

Γ. Το μόνο που βλέπει κανείς είναι η προτομή του Μεγαλέξανδρου στην είσοδο της περιφέρειας και μπορεί κάποιος να προσέξει και το όνομα Βαρλάμη στο δρόμο που είναι το πατρικό του σπιτί.

Π. Ναι η ονομασία της οδού ήταν πρωτοβουλία του νυν

δημάρχου του κυρίου Βοργιαζίδη και κατά την γνώμη μου τον τιμά αυτό, παρότι νομίζω ότι χρειάζεται να αξιοποιήσουμε πιο ενεργητικά το έργο του καλλιτέχνη, προς όφελος της πόλης μας. Ο επαρχιωτισμός είναι νομίζω από τα μεγαλύτερα προβλήματα που αντιμετωπίζει η ελληνική περιφέρεια και αυτό δυστυχώς διώχνει την νεολαία ή για να το πω καλύτερα δεν ανοίγει προοπτικές για τη νεολαία, γιαυτό και οι περισσότεροι νέοι θέλουν να φύγουν. Η Τέχνη μπορεί να συμβάλει πολύ σε αυτό το κοινωνικό πρόβλημα.

Γ. Θέλω να επανέλθουμε στο θέμα της έκθεσης στο Κουβέιτ και τη συμμετοχή του Πολιτιστικού Συλλόγου της Βεργίνας. Πώς έγινε αυτή η ιδέα και κυρίως πώς καταφέρατε την υλοποίησή της; Γιατί δεν είναι και λίγα τα έξοδα για ένα τέτοιο μακρινό προορισμό.

Π. Ναι είναι ένα ωραίο παράδειγμα για όσα λέγαμε προηγούμενα. Όταν υπάρχει ένα όραμα και η πίστη όλα μπορούν να γίνουν. Μην ξεχνάμε ότι και ο Βαρλάμης υποστήριξε τη Βεργίνα και με τη δημιουργία του Φασιβάλ που έγινε για τρία χρόνια αλλά και με πολλούς άλλους τρόπους έμμεσους και άμεσους. Εμείς ζούμε στη Βεργίνα και θέλουμε να συνεχίσουμε αυτή την «παράδοση». Η πράξη μας αυτή ήταν μια υποστήριξη κυρίως προς τη νεολαία του χωριού, να τους δείξουμε ότι υπάρχουν πολλές δυνατότητες και δεν πρέπει να σταματήσουν να κάνουν σχέδια και να αγωνίζονται γιαυτό. Οι παρουσιάσεις που έκαναν στο Κουβέιτ είχαν μεγάλη επιτυχία και είμαστε βέβαιοι ότι αυτό τους έδωσε και περηφάνια και μεγαλύτερη αυτοπεποίθηση. Ήδη θέλουμε να εξελίξουμε τη συνεργασία μας και πιστεύω ότι δημιουργούνται ενδιαφέρουσες προοπτικές.

Γ. Τι εννοείτε; Μπορούμε να έχουμε κάποια είδηση;

Π. Όχι ακόμα. Θέλουμε πρώτα να ετοιμαστούμε.

Γ. Και το κόστος από μια τέτοια αποστολή πώς καλύφθηκε;

Π. Ναι πράγματι το κόστος ήταν μεγάλο. Πρέπει κανείς να πιστεύει ...στα θαύματα. Και να σημειώσεις ότι δεν είχαμε καμία κρατική υποστήριξη! Όλα έγιναν από τον ιδιωτικό τομέα. Πάντα μπορείς να βρεις τον τρόπο, αρκεί όπως

Το χορευτικό συγκρότημα του συλλόγου της Βεργίνας στο κέντρο του Avenues, του μεγαλύτερου σε έκταση εμπορικού κέντρου του αραβικού κόσμου

Μουσικοί και χορευτές από το Ρουμλούκι και τη Βεργίνα στην είσοδο της Ελληνικής Πρεσβείας του Κουβέιτ γίνονται δεκτοί με ενθουσιασμό και αγώνισμα από τον Πρέσβη κ. Πιπερίγκο και τοπροσωπικό της Πρεσβείας.

μας έμαθε και ο δάσκαλός μας ο Βαρλάμης, να εργάζεσαι σκληρά και να ξερεις ποια είναι η αναγκαιότητα αυτού του σκοπού που θέλεις να πετύχεις.

Γ. Η δική μου προσωπική γνωριμία με τον Βαρλάμη έγινε σε εκείνο το αξέχαστο ταξίδι στο Μουσείο του στην Αυστρία το 2013. Γι’ αυτό μπορώ να νοιώσω καλύτερα κάποια πράγματα από αυτά που λέω. Να ζητήσω με την ευκαιρία και μια χάρη πρέσ. Να με συμπεριλάβετε κι εμένα στην επόμενη παρουσίαση της έκθεσης του Αλέξανδρου στη Μέση Ανατολή.

Π. Μετά χαράς και όχι μόνο εσένα αλλά και άλλους δημοσιογράφους από την Βέροια. Να σου πω εδώ ότι στα εγκαίνια της έκθεσης στο Κουβέιτ είχε οργανωθεί μια εκδρομή με συλλέκτες του Βαρλάμη που κατά σύμπτωση ήταν όλες κυρίες απ’ την Αθήνα και έμειναν ενθουσιασμένες με την περιποίηση που τους επιφύλαξαν οι Κουβετιανοί. Γιατί να μην έχουμε στην επόμενη παρουσίαση του Μεγαλέξανδρου Βεροιώτισες και Βεροιώτες που θα συνοδεύσουν το μεγάλο αυτό έργο; Θα χαρώuin και τα τουριστικά πρακτορεία της πόλης μας...(γέλια) Βέβαια ιδιαίτερα εσείς οι δημοσιογράφοι μπορείτε να βοηθήσετε αποφασιστικά και στο θέμα της προβολής της περιοχής μας. Η προβολή και η ανάπτυξη δεν μπορεί να υπάρχουν χωρίς τέχνη και πολιτισμό, γιατί τότε κατά την γνώμη μου, δεν είναι ανάπτυξη. Χωρίς τέχνη και πολιτισμό - τόσο στη Βέροια όσο και σε όλη την ελληνική επαρχία, της Αθήνας συμπεριλαμβανομένης, - εδραιώνεται και κυριαρχεί ο επαρχιωτισμός που καταδυναστεύει και απωθεί τα ελεύθερα και δημιουργικά πνεύματα.

Β.Γ.